

Завтра — день народження Володимира Ілліча ЛЕНІНА

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ІМ. ДІДЖИЖЕВСЬКОГО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКМУ

Рік видання VIII. № 48 (748). П'ЯТНИЦЯ, 21 КВІТНЯ 1967 р. Ціна 2 коп.

БЕСНЯНИЙ ДЕНЬ — 22 квітня — ми називаємо Ленінським. І підкреслюємо цим, що не тільки і не стільки світлою пам'яттю про найвеличнішу людину є для нас цей день, Ленінське — не вміщається в рамки минулого. Ленінське — значить завжди сьогоднішнє, а тому — завжди майбутнє. Ленінський день — день

вимогливого самозвіту для кожного, день, коли, залишившись наодинці зі знайомим строгим примруженим поглядом, ми повинні бути готові вимовити: «Товаришу Ленін, я вам доповідаю...» Ні, не рапортом повинно це бути. Розмовою про те, що зроблене і завойоване, і про те, що іще треба зробити.

Іллічем позначені близькі й далекі комуністичні рубежі. Крок за кроком, у боях і в праці відвоювали їх наші діди й батьки. Вони просулися вперед далеко і міцно, вони віддали все, щоб виконати заповідане вождем. Сьогодні ленінські заповіді — наш компас. Компас двадцятилітніх.

Навчатися. Це здається таким простим і природним у час загальної письменності і масового

ВАШИМ, ТОВАРИШУ, СЕРЦЕМ І ІМЕННЯМ...

паломництва в інститутські аудиторії. І все ж таки, як ніколи, сучасне це ленінське гасло, «Неписьменна людина стоїть поза політикою», — попереджає Ілліч. І глибоко помиляється той, хто розуміє неписьменність тільки як відсутність диплому чи принаймні шкільного атестату, Комуністична теорія — наша зброя в двобой з усім, що дісталось від минулого, наш компас на шляхах сьогоднішніх і завтрашніх. Комуністична теорія — наше слово і наша справа.

Саме справа! Тому що — знову-таки ленінське пояснення — комуністичні книги і брошури самі по собі ще не виховують політиків. Ми радіємо колосальному інтересові народу до ленінізму.

Справа, відданість справі були його плоттю й кров'ю, стрижнем його характеру. Велика справа революції сформувала його. Саме сформувала! Тому що немає ленінського характеру, раз і назавжди захололого, великого мало не з пелюшок. Були у Ілліча хвилини пекучих сумнівів, титанічної боротьби не тільки з ідейними ворогами, а й з самим собою. Прочитайте хоча б його роботу «Як ледь не погасла «Іскра»?» — і ви будете вражені тим, як рвав він прив'язаність до свого вчителя Плеханова, як карав свою захопленість ним. І якщо ви хочете робити життя з великої людини; не обійдіть увагою, виникніть у цю боротьбу молодого Ульянова з самим собою, якої вимагала від нього справа революції.

І це буде для вас ще одним Ленінським уроком, Уроком, який передбачає творче засвоєння, а не паслідування. І потрібно навчатися ленінської відданості справі, яку всім нам продовжувати. Відданості, без якої немислимий характер цілий, мужній і людяний.

(Закінчення на 2-й стор.)

МИ ЧЕСНІЕМ, ПРАВДІЕМ,
МИ ТИТАНАМИ ДІЕМ,

СОНЦЕ СВІТИМО МОЛОДЕ—
З НАМИ ЛЕНІН ІДЕ!

ВЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА

У палацах культури, клубах, бібліотеках області — гаряча пора. Учасники художньої самодіяльності закінчують останні приготування до виходу на сцену, художники зосереджено оглядають свої лозунги і транспаранти, в приміщеннях бібліотек — гарно

оформлені стенди. Скрізь панує урочистість, святість відчувається навіть у кроках і голосі: культурмійці Кіровоградщини вшановують ім'я Леніна.

Ось що, наприклад, повідомили нам з Кремгеса.

Напередодні Дня народження Володимира Ілліча

в Палаці культури імені Леніна відбулася зустріч з старими комуністами, які розповіли про свою революційну діяльність. Сьогодні в місті над морем — великий вечір. Після доповіді

буде дано концерт, програма якого складається з

улюблених пісень вождя, з творів про Леніна.

Завтра сотні кремгесівців вийдуть до пам'ятника Володимиру Іллічу. Зведений хор виконуватиме пісні, помори покладуть до підніжжя постаменту квіти. Потім в урочистій обстановці від-

будеться тут, біля пам'ятника, прийом у піонери та комсомол.

Незмірна шана людська до великого генія! Вона, як добре джерело, пульсує любов'ю, складає кантату грядущому.

В. ЮР'ЄВ.

ДНІ УКРАЇНИ У ВІРМЕНІЇ

ЕРЕВАН, 18 квітня. (Кор. РТАУ). «Дні України у Вірменії», присвячені 50-річчю Великого Жовтня, — ще одна сторінка в історії братерства двох радянських народів.

Делегація Радянської України, очолювана членом Політбюро ЦК КПРС, першим секретарем ЦК КП України П. Ю. Шелестом, яка прибула на торжества, знайомиться з досягненнями вірменського народу.

Гості зробили поїздку по столиці республіки, відвідали науково-дослідний інститут стародавніх рукописів — матенадаран.

У поїздки делегацію супроводять перший секретар ЦК КП Вірменії А. Є. Кочінян, Голова Президії Верховної Ради Вірменської РСР Н. Х. Арутюнян та інші керівники республіки.

Великий вечір дружби, присвячений Радянській Україні, відбувся 18 квітня у Єревані. Представники громадськості, які зібралися в Державному академічному театрі опери та балету ім. О. Спендіаряна, тепло і сердечно зустріли делегацію братньої республіки на чолі з членом Політбюро ЦК КПРС, першим секретарем ЦК Компартії України П. Ю. Шелестом.

Відкриваючи вечір, Голова Ради Міністрів Вірменської РСР Б. А. Мурадян в особі гостей тепло вітає усіх трудящих Радянської України.

Присутні тепло зустріли першого секретаря ЦК КП Вірменії А. Є. Кочіняна і члена Політбюро ЦК КПРС, першого секретаря ЦК КП України П. Ю. Шелеста, які виступили з промовами.

Вечір закінчився великим концертом з участю майстрів мистецтва України і Вірменії. Він вилився в яскраву демонстрацію нерушимої дружби і братерства радянських народів.

В музеї В. І. Леніна Кіровоградської СШ № 3 завжди можна зустріти піонеролюбів міста, які вивчають досвід пропаланди ленінського слова. Фото В. КОВПАКА.

„ЗДРАСТУЙТЕ, ТОВАРИШУ ЛЕНІН...“

лості Єлисаветградського повіту разом з представниками сусідніх волостей зібралися на свій надзвичайний з'їзд Рад. І зразу ж у Москву полетіла телеграма:

(Мовою документів)

ОРТАЄМО архівні документи... Скільки теплих, сердечних слів присвячено Леніну, дорогій і рідній людині!..

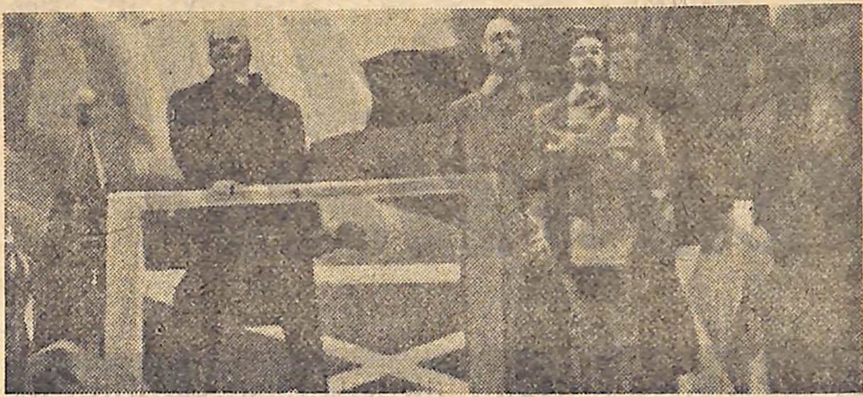
14 березня 1919 року в Єлисаветграді було урочисто відкрито Народний будинок. Трудящі міста послали Володимирі Іллічу телеграму, в якій просили дати згоду назвати цей будинок його іменем.

Не можна без хвилювання читати інший документ. Майже сорок три роки тому селянські депутати Сентівської во-

«Революційному вождю всесвітнього пролетаріату т. Леніну. Дорогий Володимир Ілліч! Розкряпані з кайданів капіталу громадяни села Сентового, Єлисаветградського повіту, Миколаївської губернії 25 травня цього року почали будувати лікарню. Її найменовано: «Лікарня імені В. І. Леніна».

Дорогий Володимир Ілліч! Трудяще селянство доручило нам побажати Вам довголіття і своїм революційним поривом довести почату справу революції до кінця...»

(Закінчення на 3-й стор.)

ПЛАНЕТУ ЗАХИТАВ ЧЕРВОНО ДО БОЮ ВОДОПАДНИЙ КЛИЧ...
Фоторепродуція Ф. ВОЛКОВА з картини

УПАВ ДО НІГ СЕРДЕЧНИМ ГРОНОМ: ТО ВИСТУПА ІЛЛІЧ.
худ. Г. МОСІНА, М. БРУСИЛОВСЬКОГО.

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Так, і людський. Бо немає великої ідейної цільності без великої людяності, — це нерозривне. У найтяжчі для Радянської республіки часи надміру зайнятий Голова Раднаркому знаходить час розібратися зі справою аптекаря, у якого незаконно відібрали велосипед. Ленінська увага до людей? Правильно. Але її цільність і відданість справі, тому що не ради особистого авторитету, не ради того, щоб «продемонструвати» людяність, виникав Ілліч у всі дрібниці, — це було для нього питання авторитету Радянської влади. Відчує же, молодий чоловіче, велику потребу злити себе з революцією Леніна, котра дісталася нам по праву прямих спадкоємців і за яку ми всі відповідаємо. Хай день народження Ілліча стане для тебе днем напруженої роботи розуму і серця, хай набудеш ти палку натальність сказати: «Я себе під Леніном чиню».

Сказати відповідально і всерйоз, але і в думках

ВАШИМ, ТОВАРИШУ, СЕРЦЕМ І ІМЕННЯМ...

не прирікаючи себе на аскетизм. Ленінське — не в цьому. Всі, хто знав його, підкреслювали саме те, що ніщо людське не було йому чуже. Один із його ідейних супротивників якось гірко зауважив, що Ленін непереможний тому, що 24 години на добу він зайнятий революцією. У цій репліці немає глузду, якщо розуміти під революцією відраченість. Але в ній же — величезне значення, якщо бачити в революції її істинну глибину сутність, у якій титанічна праця невіддільна від життєлюбства, мудрість — від молодості, суворість — від ніжності.

Вождь революції міг усю ніч у поїзді, який віз уряд з Петрограда в Москву, писати надпотрібні «Чергові завдання Радянської влади» і, як дитина, радів з перемоги за шахівницею, він підписував смертні вироків ворогам нової влади і сперечався з Інессою Арманд про кохання, слухав Бетховена і водив дитячий хоровод навколо новорічної ялинки. Все це він, Ленін, котрий, як ніхто інший, умів любити і ненавидіти, істинно добрий, котрий зневажав добрятво, по-справжньому великий і далекий від гігантоманії. Замислив і над цим, наш юний друже. Урок повнокровного життя підносить тобі Ілліч, життя, наповненого щастям і боротьбою.

«Вашим, товаришу, серцем і іменням...» — ці рядки великого поета — про Леніна. Ці слова — для нас і про нас. Адже ленінське невіддільне від нашого буття. П'ятдесятій рік проголошеної Іллічем влади простеє країною. Прямую буднями економічної реформи по заводах, рихтуваннями будов, по пустинях і ріках. Прямую по наукових аудиторіях, концертних залах. Прямую дітище Ілліча. Будемо ж частіше припадати до свіжого джерела ленінських думок і почуттів. Щоб звершити заповідане Іллічем.

Знову під прапор

Червоний галстук — символ походів, пошуків героїв, ночівок біля піонерського вогнища. Його мріють одягнути завтра, в день народження В. І. Леніна 350 жовтенят Устинівського району. Вони працювали і вчилися так, щоб не було соромно перед старшими товаришами. Малюки вже зібрали 54 тонни металевого лому і за виручені гроші встанов-

лять за Устинівкою пам'ятник в честь нащадків 2017 року.

Вони створюють гуртки по вивченню життя і діяльності В. І. Леніна, зустрічаються з ветеранами праці, революції, громадянської і Великої Вітчизняної воєн. Димитрівські піонери посадили Алею слави біля своєї школи, в устинівській в рідному селищі розбили молодий парк. Кращі з них поїдуть у по-дорож по ленінських місцях.

В. ДІМІН.

Устинівський район.

Микола СУРЖОК

Я СВІТОМ ЙОГО ЖИВУ

Коли весною сад навіс
і роси роняться в траву,
і голуб в рідкошах воркує,
— Я світом Леніна живу.

Коли народне зріє щастя,
А ворон кричить: «Обіраю!»
Встаю озброєний:
«Не вдасться!» —

Я світом Леніна живу...
Коли дніпровська хвиля грає,
В ній бачу далеч зорезу,
Душа яснє і співає,
— Я світом Леніна живу.

с. Лікарєве,
Новомиргородський район.

ВОЛОДЯ ТКАЧЕНКО

— уже семикласник. І вчиться він не в Інженерівській початковій школі, а в Бутівській восьмирічній. Та часто вечорами його можна зустріти якраз в Інженерівській школі. В Ленінській кімнаті.

Він, як й інші школярі, заходить сюди, щоб порадитись з Іллічем, щоб ще раз в думках пройтись шляхами вождя. Стенди і фотокопії різних документів розповідають про життя і діяльність Леніна. Є тут і макети, присвячені вождю. Два з них виготовив і подарував учням композитор Михайло Васильович Лисенко з Тернопільщини, який дружить з інженерівцями і нерідко приїздить до них. Це — макети «Ленін на ст. Розли» та «Ленін — кращий друг дітей» (саме цей макет ви бачите на знімку).

Володя Ткаченко згадує, як він вирізав он той мініатюрний столик до макета, як у цій кімнаті йому повізали червоний галстук. Давненько то було. Сьогодні урочисто кляту дають нові третьокласники — Галля Крокін, Петя Суховенко, Оля Цілуйко...

Володя згадує, як він уперше знайомився з біографією вождя (у школі добре правило: урок про Леніна проводити в ленінській кімнаті).

В коридорі увагу хлопця привернув стенд про Москву. Він з'явився тут зовсім недавно. То Павло Григорович Вершигора, бригадир комплексної бригади колгоспу, повернувшись із виставки з Москви, подарував школі привезені фотографії.

А ось і сам Вершигора зайшов.

— Ну, як? Подобається? — кивнув на стенд.

— Звичайно, — відповів Володя.

А Павло Григорович, узявши хлопця по-батьківському за руку, підвів до іншого стенду, де красувалися фотографії відомих односельчан: Івана Кіндратовича Цілуйка, делегата II з'їзду Рад; колгоспного

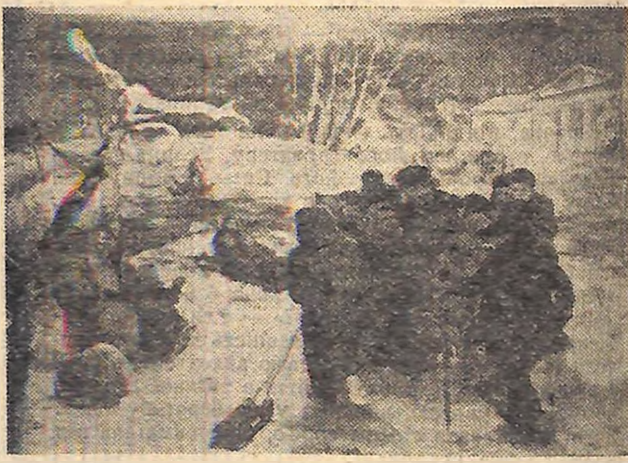
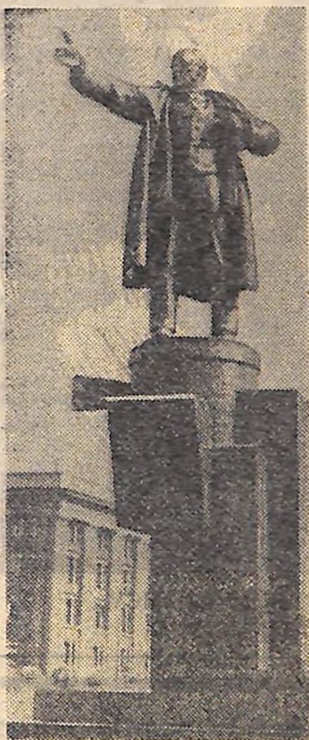
ВОЛОДЯ ПРИЙШОВ ПОРАДИТИСЬ

електрика Івана Сидоровича Замші — першого піонера школи; Миколю Юхимовича Стовби, першого сільського тракториста...

«По Леніну звіряй свій крок» — такий девіз у цій школі. До цього кличуть учнів і педагоги, і хлібороби села.

В. ЦВЯХ,

спецкор «Молодого комунара»,
с. Інженерівка,
Компаніївського району.
Фото автора.

У МІСТІ, яке стало колискою Великого Жовтня, — у Ленінграді на майдані біля Фінляндського вокзалу стоїть оцей священний монумент.

16 квітня 1917 року Володимир Ілліч Ленін, подолавши за тиждень відстань від Швейцарії до Петрограда, повернувся на Батьківщину. Приїзд вождя мав величезне значення для партії, для революції, і на вокзалі його зустрічали тисячі людей. Делегації заводів, фабрик, полків, флотських екіпажів прийшли привітати воячину, яка стала для них символом правди і волі.

Народ чекав Іллічеського слова. Тут, просто на майдані біля Фінляндського вокзалу, з трибуни, якою став бронзовик, пролунали перші ленінські слова. Вождь вітав учасників революції, закликав до боротьби за остаточно перемогу соціалістичної революції. А другого дня по приїзді Леніна з'явився відома «Квітня теза».

...Цей монумент стоїть у Ленінграді, на майдані біля Фінляндського вокзалу, де революція урочисто зустрічала свого вождя.

Фото В. САРЖЕВСЬКОГО.

на паралелях і меридіанах

ПАРИЖ

Близько 2 тисяч студентів Барселонського університету провели мітинг солідарності з студентами, арештованими на минулому тижні в Мадриді за участь в антиурядовій демонстрації, повідомляє агент-

ство Франс Пресс. Студенти пройшли по центральних вулицях Барселони, скандуючи лозунг «Солідарність з Мадридом».

Поліція пустила в хід кийки і розігнала демонстрантів.

НЬЮ-ЙОРК

Близько ста студентів Гарвардського університету і Массачусетського технологічного інституту опублікували заяву для преси про свою відмову

служити в армії США на знак протесту проти війни у В'єтнамі. «Наша совість не дозволяє нам служити в армії доти, поки йде війна проти в'єтнамського народу», — говориться у заяві.

У Нью-Йорку протягом кількох годин відбувалося пікетування будинку податкового управління. Пікетники у своїх листівках і плакатах закликали американців відмовлятися платити податки, що йдуть на фінансування війни у В'єтнамі.

ХАНОЙ

Бійці Армії визволення Південного В'єтнаму продовжують завдавати ударів по військах американських агресорів та їхніх маріонеток. За перші три місяці цього року південно-в'єтнамські патріоти в провінції Біндінг вивели із строю 4420 солдатів противника, в тому числі 2610 американських і південнокорейських солдатів, повідомляє агентство ВІА, посилюючись на агентство Ви-

МАРІЯ-МІЖ НАС

Більше тижня ми, десятикласники середньої школи № 13, з нетерпінням чекали виходу кожного номера «Молодого комунара», де публікувався нарис В. Проценка «Ії звали Марією». По кілька разів перечитували цю хвалебну розповідь про долю героїні твору Марії Мошнягу.

Деякі дані з її героїчного життя були відомі для нас і раніше. Адже як члени секції «Бойової слави», ми збираємо матеріал про героїв Кіровоградщини. З своїм класним керівником Раїсою Василівною Калішченко побували в Нерубайському лісі на Новозархангельщині, відвідали могили партизанів-розвідників Феді Шепеля та Яші Матвієнка. Багато дізналися і про Марію, однак, коли прочитали в газеті нарис, виявилось, що наші дані далеко не повні. І тому дуже вдячні товаришу Проценку, працівникам редакції за таку благородну роботу, яка багато допомогла нам.

Про таких, як Марія Мошнягу, забути не можна.

Тамара ЖЕМЧУГОВА.

м. Кіровоград.

ЩОБ ДОБА ПОДОВЖИЛАСЯ

«Клуб комсомольського активіста» відкрив свої двері. Відверто скажу, що це приємна новина на сторінках газети. Я теж хочу стати учасником ділової розмови про стиль роботи комсомольських організацій. Коротко розкажу про те, як ми розподіляємо комсомольські доручення. На мій погляд, саме з виконанням конкретного доручення починаються всі наші добрі справи.

Іноді від новообраних комсомольських ватажків можна почути: — І доби не вистачить, щоб справи тисся з комсомольськими справами.

Звичайно так говорять секретарі, які намагаються зробити все самі. Члени комітету комсомолу нашого колгоспу відмовилися від такої практики. Ми вважаємо за необхідне, щоб кожен комсомолец мав доручення. Ось, скажімо, залишилася працювати в рідному колгоспі після закінчення восьмирічки Ніна Здор. Працювала завзято, а в громадській роботі ніякої участі не брала. Якось повів розмову з Марією Доломакіною і Людмилою Катанною про дівчину:

— Чом не поговорите з Ніною? Добра ж трудівниця.

— Вона ж не комсомолка, — дівчата у відповідь.

Тоді й доручив Марії і Людмі підготувати Ніну Здор до вступу в ряди ВЛКСМ. Коли Катана підійшла до Ніни, та здивувалася:

— Мені ще рано. Я ж не підготовлена.

— А ми допоможемо.

Невдовзі дівчата разом вивчали Статут ВЛКСМ, рішення останніх комсомольських з'їздів, читали відповідну літературу... Через деякий час Ніна подала заяву з проханням прийняти її до лав Ленінського комсомолу. Бачили б ви, з яким хвилюванням одержувала вона комсомольський квиток нового зразка! Зараз дівчина одна з кращих активісток

колгоспу, продовжує навчання в дев'ятому класі вечірньої школи, бере активну участь в гуртках художньої самодіяльності.

До розподілу доручень ми підходимо творчо, вдумливо, намагаємося, щоб кожен комсомолец робив те, що відповідає його здібностям і інтересам. Пам'ятаю, почав я радитись з комітетчиками, кому доручити очолити «Комсомольський прожектор».

Запропонували одну кандидатуру, другу, третю... Але до спільної думки так і не прийшли. Вирішили придивитись до комсомольців, ще раз порадитись. Коли ми зібрались вдруге, всі зупинились на Володимирові Катані. І не помінялились. Доручення юнакові було до душі, і виконує він його з видумкою, з цікавими знахідками. «Прожектористи» вже провели кілька рейдів-перевірок. В першій тракторній бригаді, наприклад, якою керує В. Болілий, зацікавились кілька тижнів тому ходом підготовки техніки до весняно-польових робіт.

— У нас все гаразд, — почав хвалитись бригадир.

Справді, техніка відремонтована, але комсомольці були прискіпливі.

— А Дошка пошани чому досі не пофарбована? Та й про тих, хто працюватиме в полі, треба раніше турбуватись.

Бригадир почав щось записувати до блокноту, а хлопці йому:

— Та ні, ми не даємо вказівок. Можливо, просто вам потрібна допомога. Будь ласка, звертайтеся в комітет комсомолу.

А ось до тих, хто допускає безгосподарність та ще й на роботу з'яв-

ляється в нестерезому стані, «прожектористи» більш вимогливі. Про поведінку завідувача фермою М. С. Медведченкова, який допускав грубість з підлеглими, довелося доповісти правлінню колгоспу.

Хочу зауважити, коли справа йде про виховання людини, ми не зложимо численними зацікавленнями і зборами. Бо, як говорять, в душу не завжди зайдеш широким строем. Згадується, якось прийшов до мене Микола Катана:

— Доки, — каже, — ми будемо терпіти цього Миколу Васильченка? Завжди він з'являється в громадських місцях брудним, неохайним. На зборах треба з ним поговорити.

Я розумів обурення Катани, але не згодився з ним.

— На збори викликати хлопця ніколи не пізно. А ти говорив з ним віч-на-віч? Просто, широким і зацікавлено? Спробуй без засідань підібрати ключі до юнака. Оце й буде твоїм комсомольським дорученням.

Катана спочатку здивувався:

— Чи й не доручення?!

І вже опісля, коли йому довелося багато попрацювати з Васильченком, він визнав, що це було одним з найважливіших доручень. Але головне в тому, що Катана успішно з ним справився. Не візпани зараз Миколу Васильченка. Він бере активну участь в гуртках художньої самодіяльності, до того ж йому самому доручили організувати підготовку концерту.

Пишу не для того, щоб похвалитись. Просто хочеться, щоб мої колеги не намагались робити все самі, а більше довіряли юнакам і дівчатам, залучали їх до активної роботи. Тоді у всіх секретарів подовжиться доба, вистачить часу справлятися з комсомольськими справами.

М. ПАЛІЙ,
секретар комітету комсомолу
артілі імені 40-річчя Жовтня
Маловісківського району.

ДОРОГИЙ НАШ, РІДНИЙ

Цей знімок, де дорогий кожному серцю Володимир Ілліч Ленін сфотографований з делегатом X з'їзду РКП(б), Кіровоградському обласному краєзнавчому музею нещодавно передала дружина Дежу Івановича Папая, яка проживає нині у Москві.

Дежу Іванович (на знімку відзначений цифрою 2) — уродженець Угорщини, член РКП(б) з 1919 року. В роки громадянської війни він працював на Єлисаветградщині в ЧК і ОГПУ. Від Єлисаветградської партійної організації був обраний делегатом на X з'їзд РКП(б).

Як відомо, під час роботи з'їзду в березні 1921 року спалахнув заколот контрреволюції в Кронштадті. У придушенні цього заколоту взяв участь і Іван Васильович Стрелков (на фото позначений цифрою 1), який у 1920—1921 роках працював на Єлисаветградщині, а під час заколоту був уповноваженим зв'язку флоту «Краснофлотський». 23 березня 1921 року його було нагороджено Грамотою, в якій говориться: «За

В МУЗЕІ ФОТО

відзнаку в бою проти ворогів соціалістичної Вітчизни, за участь у штурмі фортів і кронштадтської кріпості, за особисту хоробрість, якою запалював червоних бійців, чим сприяв очищенню Кронштадта від контрреволюції, нагородити знаком ордена «Червоного прапора» — символом світової революції».

Копію цієї Грамоти нам надіслав два роки тому Іван Васильович, нині москвич, персональний пенсіонер.

Після придушення заколоту делегати з'їзду сфотографувались з В. І. Леніним. Знімок, як свята реліквія, довгий час зберігав Дежу Іванович Папай. У 1942 році, борючись Вітчизну від фашистів, Папай загинув під Сталінградом.

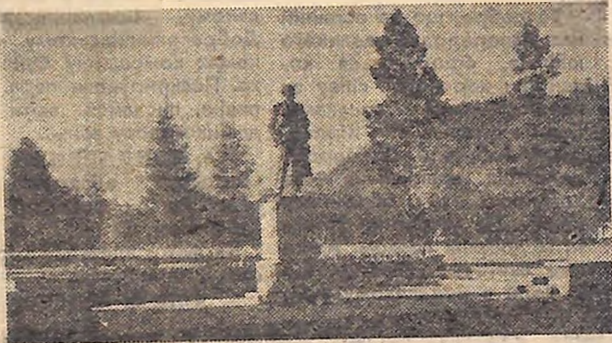
Р. ТУРБАЙ,
науковий співробітник Кіровоградського краєзнавчого музею

ДОРОГИЙ НАШ, РІДНИЙ

У польських Татрах — російські берези

В усі пори року вони завжди красиві, польські Татри. На схилах — столітні дуби. Гордовито-поважно несуть до неба зелені віття сорокаметрові смереки, ніжно висуються у блакиті гір російські берези.

Російські берези в Пороніно, в Бятом Дунайці, в Закопані! З

найдалішх кутків Росії пройшли вони довгий шлях і до віку свого не випадково зупинилися на півдні Польщі. Тут, від Бялого Дунайця, невеликого села, що потонуло в зелені дерев, од вічно неспокійної річки Бялий Дунайць вузькою гірською стежкою в літні місяці 1913 і 1914 років на веселощах щодня при-

їздив до Пороніно Володимир Ілліч Ленін.

На пошті цього містечка, будинок якої ще й досі почиває в оточенні смерек та кількох берізок, Володимир Ілліч відправляв до своїх тозаришів у Росію листи, звідси йшла кореспонденція в найвіддаленіші куточки Європи. Тут, у Пороніно, в пансіоні польського селянина Гути Мостового 21 вересня — 1 жовтня 1913 року під безпосереднім керівництвом Володимира Ілліча відбулася «літня» нарада ЦК РСДРП з партійними працівниками. Володимир Ілліч Ленін виступав зі звітною доповіддю про роботу Центрального Комітету. Тут, у Пороніно, на нараді

ЦК РСДРП була прийнята резолюція ЦК «Про завдання агітації на сучасному етапі» та ряд інших резолюцій.

Ленінська експозиція, розміщена на другому поверсі музею, особливо цікавить туристів. Делегація української молоді, яка побувала в поронінському музеї, залишила в книзі відгуків схвильований запис: «На польській землі ми знову зустрілися з Володимиром Іллічем. І за це ми щиро вдячні польському народові».

О. ЧЕРНЕЦЬКИЙ.
Пороніно — Кіровоград.

На фото: пам'ятник В. І. Леніну в Пороніно.

„ЗДРАСТУЙТЕ, товаришу Ленін...“

(Закінчення. Початок на 2-й стор.)

У кожний лист чи телеграму Іллічу робітники вкладали все тепло серця. В серпні 1920 року в повітовому центрі зібралася перша робітничо-безпартійна конференція. Її учасники послали палке вітання «вождю міжнародної революції, Голові Раднаркому РСФРР т. Леніну, який спрямовує твердою рукою боротьбу пролетаріату з міжнародною контрреволюцією».

18 жовтня того ж року проходило засідання Єлисаветградського ревкому міської організації РКП(б) та інших організацій. На цьому засіданні був присутній М. І. Калінін. Хвилюючим був момент, коли робітники звернулися до Михайла Івановича з такими словами: «Товаришу Калінін! Дозвольте у Вашій особі вітати Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет. Ми просимо передати від нас привіт нашим братам — робітникам Росії і В. І. Леніну».

У ЧИТАЛЬНОМУ ЗАЛІ Кіровоградського обласного державного архіву відкрито виставку докумен-

тів «Трудящі Кіровоградщини — Володимир Ілліч Ленін». На ній експонуються і матеріали департаменту поліції про розшук Леніна, місцеві статистичні дані, якими користувався Володимир Ілліч, коли писав твір «Розвиток капіталізму в Росії», листи, телеграми, резолюції багатолюдних зборів, що їх надіслали великому вождеві трудящі міста Єлисаветграда, червоноармійці і командири стрілецьких, кавалерійських частин і бронепоездів. Листи надходили з поля бою, з госпіталів, з десятків волостей повіту.

КОЛИ СТАЛО відомо про тяжку хворобу вождя, до Москви з Єлисаветградщини полинули листи і телеграми, сповнені тривоги й надії. «Дорогий вождь Ілліч, ми, делегати Єлисаветградського округу, зібрались на 9-й з'їзд Рад, шлемо тобі свій робітничо-селянський привіт з побажанням найкращого видужання. Чекаємо хвилини, коли ти знову, як вождь світового пролетаріату, станеш біля штурвала радянського корабля».

9-й з'їзд Рад Єлисаветградщини 30.XII.1923 р.»

А скільки людяності і доброти в листах, численні автори яких хочуть підба-

дьорити Леніна! Звістки про поліпшення стану здоров'я Леніна, про повернення його до роботи, викликають у серці кожного трудівника безмежну радість. Усім хочеться бачити Леніна на бойовому посту. На засіданні Рівнянської волосної Ради доповідача запитали: «Як здоров'я товариша Леніна?» Коли промовець повідомив, що Ленін здоровий і став до роботи, зал загримів оплесками, криками «ура», оркестр загрив «Інтернаціонал».

У РОКИ громадянської війни в степах Кіровоградщини під ленінським прапором Червона Армія громилла банди Денкіна, Григор'єва, Махна. Про глибоку любов до Червоної Армії, до її організатора — В. І. Леніна свідчить резолюція зборів трудящих Знаменки:

«Ми, робітники, службовці і громадяни селищ району ст. Знаменки, зібравшись на загальні збори для виборів Ради, стоїмо всі на радянській платформі, яка одна тільки може дати нам те благо, за яке боролись наші товариші багато десятиків років».

Шлемо привіт нашій Червоній Армії, яка проклала вільний шлях до управління робітничої і селянської державою!

Шлемо привіт вождю пролетарської революції — Леніну!

25.IV.1920 р.»

Прості слова свідчать про безмежну

ДОРОГИЙ НАШ, РІДНИЙ

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

№ 48 (748) 3 стор.

ФАКЕЛ ЕКРАНУ

Спалахнув факел екрану. В кінотеатрах області сьогодні розпочинається фестиваль українських фільмів. Тисячі глядачів переглянуть нові картини «Два кроки над прірвою», «Прощай», «Формула райдуги», «Всюди є небо». Цікавим є й те, що в кіровоградському кінотеатрі «Комсомолец» відбудуться прем'єри двох широкоформатних художніх фільмів «Берег надії» та «Бур'ян».

На фестиваль прибула велика група творчих працівників студії імені О. П. Довженка. Серед них — режисери, актори, письменники — кінодраматурги: Олександр Левада, Микола Вінграновський, Іван Миколайчук. Вони виступлять перед робітниками агрегатного заводу, побувають у червонозорівців та на швейній фабриці Кіровограда. Гості завітають також до Олександрії, Знамянки, Кременця.

Вони ідуть світанням грозовим. І врунтіться земля весняним цвітом.

Здімає вітер хвилю на неві, як думка іллічева — бурю в світі.

Фоторепродукція Ф. ВОЛКОВА з картини В. РЕЙХЕТА.

Петро ЛИНОВИЦЬКИЙ

ЛЕНІНСЬКА СУТЬ

1. ПЕРЕДЕНЬ

Життя було на грані катастрофи, лічоване мільйонами смертей, і в Лету падали бездухі засторогги, і наростав новий десь Прометей. А сонце меркло й блідло від затемнень і вмерло, впадши в пашу небуття, і душі шматувала підла темінь, і Мати

піднімала руку на Дитя, ...Він наростав. З імлі.

Без божих оргій —

земний.

І з світла мрій-бездонь сотав у серці щось велике й добре — і з іскри сотворив вогонь.

2. СВІТЛАННЯ

Ще світ задихався від чаду та бруду, світ задихався від крові та сліз... І тут він прийшов — і побачили люди, що в грудях він сонце

приніс,

Ще дими до землі припадали повзуче, і кров'ю стікали червоної знамена, Та Революція йшла, наче день, немшуча — і життєствердна, як ЛЕНІН.

3. СОНЦЕ

Осінь туманами полилась на Неву, на Зимовий палац криваво... Червоні колони,

червоні заграви, червоне «ура!» трощать Старі капони, ...І враз із рук — брязь! — на брук гвинтівка...

Безкозирка покотилася крилатим колесом історії

через обгарнений кров'ю майдан і полетіла в Неву — на зорі кризь черлений туман. Заполоскала вода ласкава, і промінь «Аврори» нею загравав, мов зірницею...

А на рапок сонце — мов безкозирка на небо звелась.

На прапорімі небі начертано кричею: «ВСЯ ВЛАДА РАДАМ!».

4. СУТЬ

Люди в сернях несуть сонячну суть — сонячне ймення, сонячний заповіт, ...Над мільйонами збурених літ

палатиме сонячно

ЛЕНІН.

Над мільйонами літ!

м. Кіровоград.

ДЕСЯТЬ ДНІВ горів факел фестивального курсу хороших колективів; десять днів не міг він погаснути, бо боротьба за право називатися найкращими була посправжньому гарячою і дружною.

Кому ж випав щасливий вінець, хто буде захищати честь області на республіканському фестивалі? На це запитання зараз відповіді важко: немало колективів хорошого співу виступали на рівні професійних. Таке утотоження і приємне, і в той же час не зовсім вірне. Адже підмостки сцени самодіяльності — любима, а не повсякденна сфера діяльності людей, які віддають співові майже весь свій вільний час.

Кіровоградці прослухали 36 хороших колективів. Та чи не найдзвінішим був заключний концерт! Цього дня на сцені обласної філармонії виступала самодіяльна народна хорова капела Палацу культури імені Жовтня (хормейстер Г. Почапський), самодіяльний народний хор с. Надлака, Новоархангельського району (хормейстер О. Смолянський), хор російської народної пісні с. Клишів, Кіровоградського району (хормейстер М. Польовий).

Відкрили великий концерт студенти педагогічного інституту імені Пушкіна. Вони ще раз зарекомендували себе, як талановитих,

музично обдарованих прихильників хорошого співу. Короткі хвилини життя капели на сцені увібрали в себе години, дні, тижні і місяці напруженої роботи. Від чорнових репетицій, від простих незамислуватих наспівів до творів складних гарних слів було сказано на адресу хору Олександрійського електромеханічного заводу... Список можна було б продовжувати: і цього уникнути не можна, хоч традиційність «трех крапок» — красномовна.

Добре дебютували і аматори с. Клишів та Надлака, Багато гучних оплесків випало на долю співаків червонозорівців, немало гарних слів було сказано на адресу хору Олександрійського електромеханічного заводу... Список можна було б продовжувати: і цього уникнути не можна, хоч традиційність «трех крапок» — красномовна. Бонині в обласному центрі звітували також хори, які народилися безпосередньо в колгоспах. Це, в першу чергу, Тернівський хор (Новоархангельський район), Красносільський (Олександрівський район), Приютянський (Новоукраїнський район). Учасники цих колективів — доярки, трактористи, бригадири, ланкові.

То добре, що за останній час напередодні великого ювілею, створюються колективи хорошого співу за професійними ознаками. Хори вчителів — в Кіровограді, Бобринці, Гайвороні, медичних працівників — в Ульяновці та обласному центрі. Не можна не згадати їх добрим словом. Адже вже сьогодні помітно, що ці хори в недалекому май-

бутньому стануть серйозними конкурентами для ведучих колективів Кіровоградщини.

Але, як і завжди, не обійшлося без прикрасів: на обласному фестивалі не всі райони мали своїх представників. Це стосується Компаніївки, Вільшанки, Добровеличківки. Невже, тут немає співаків? Чи, може, бракує ентузіастів сез-

ПІСНЮ

ПРИВЕЗЛИ

КЛИШІ

ред молоді, комсомольців? Ймовірно останне. Десять днів горів факел фестивального конкурсу хороших колективів. Поверталися юнаки і дівчата з обласного центру у свої міста, селища, колгоспи, поверталися з радістю успіху. Їх стрічали з квітами. І лише у Вільшанському, Компаніївському, Добровеличківському районах колом комсомолу було тихо. Поскрипували пера. Напевне, писалися звіти про дзвінкоголосу юнь...

А. БОНДАРЕНКО, методист обласного Будинку народної творчості.

На фото: виступає хор села Клишів. Фото В. Ковпака.

СУБОТА. 22 квітня. Перша програма. 14.50 — Англійська мова для малат. Урок 14. (Київ). 15.10 — Народний музей «За владу Рад». (Москва). 16.00 — Урочисте засідання і концерт, присвячені 97-му роковинам з дня народження В. І. Леніна. Кремлівський Палац з'їздів. Під час перерви — теленовіни. (Москва). 20.00 — Першість СРСР з футболу: «Динамо» (Москва) — «Спартак» (Москва). 21.00 — «Літопис півніку», «Рік 1918-й», Історико-документальний фільм. (Москва). 22.00 — «Серце матері». Художній фільм. (Київ). Друга програма. 11.00 — До 50-річчя Великого Жовтня, «Від Лютого до Жовтня», «Живе слово Ілліча», (Лейпциг). 11.15 — Наш коментар. (Київ). 11.25 — «Апостол», Теловізіонний художній фільм. (Київ). 20.00 — Кіножурнал та художній фільм «Синій зошит», (Кіровоград).

Приз поїхав у Знамянку

У Бобринці відбувся легкоатлетичний крос, присвячений колишньому учневі місцевого сільськогосподарського технікуму, національному героєві Франці В. Порьку. В забігах взяло участь 8 команд сільськогосподарських технікумів і споживчої кооперації.

Перше місце виборола команда Знамянського сільськогосподарського технікуму, на другому — команда Златопільського зооветтехнікуму, на третьому — спортсмени Олександрійського зооветтехнікуму.

В особистому залку найбільше перемог дісталося знамянцям Валентині Панасенко, Валентині Лозан, Анатолію Іщенко та Петрові Богатиренку.

Команда переможців нагороджена кубком обкому ЛКСМУ і обиради ДССТ «Колгоспник». О. КУЧЕРЯВИЙ.

І успіхи, і невдачі

СТОКГОЛЬМ, 19 квітня. (ТАРС). На чемпіонаті світу з настільного теніса сьогодні почалися змагання в жіночому одиночному розряді. Дві перемоги одержала на старті наша Сігне Пайсара: спочатку над Юттою Крюгер із ФРН — 3:0, потім над Анною-Карін Віден (Швеція) — теж 3:0. Проте в третьому колі вона сама однинилася в ролі переможеної. Її обіграла Норіко Яманак (Японія) — 3:0.

Поки вдало виступають Зоя Руднова і Софія Грінберг.

Обласна конференція профспілки працівників культури

Вчора відбулася ІХ обласна конференція профспілки працівників культури. Делегати заслухали і обговорили доповідь голови обкому профспілки П. Ф. Маслокова та голови ревізійної комісії М. І. Коваленка.

Головою обкому профспілки працівників культу-

ри обрано П. Ф. Маслокова.

В роботі конференції взяли участь секретар обкому партії Н. П. Сухаревська і секретар обкому ЛКСМУ Т. П. Лашевська.

ПОГОДА

Сьогодні й завтра в Кіровограді та області очікується хмарна з проясненнями погода. Вітер південно-західний, часом північно-західний, помірний до сильного. Температура повітря: ніч — 0 — 5 градусів тепла (на поверхні ґрунту приморозки), день — 8 — 13 градусів тепла.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36. Телефон: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ.